

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Molnár Zsolt Krisztián ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a személyesen eljáró I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, dr. Homolya Róbert ügyvéd (címe) által képviselt II. rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. május 21. napján meghozott, 26.P.25.935/2005/22. számú ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 23. és 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 30.000 (harmincezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a személyiséghez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perben megállapította, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes becsülethez és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait azzal, hogy az I. rendű alperes valótlanul állította, míg a II. rendű alperes ennek nyomán valótlanul közölte az általa kiadott ... című napilap ...-án megjelent számának 8. és 9. oldalán a „...” című cikkében, hogy a felperes személye összefüggésbe lenne hozható bármilyen törvénytelenséggel a ...nál végzett munkájával kapcsolatosan.

Kötelezte az I. rendű alperest a jogsértő magatartás abbahagyására és eltiltotta a további jogsértéstől.

Kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 500.000 Ft-ot késedelmi kamatokkal együtt, valamint 30.000 Ft perköltséget.

Kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az államnak külön felhívásra 30.000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk. 75. § (1) bekezdését, a Ptk. 76. §-ában, valamint a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat, és hivatkozott a Pp. 164. § (1) bekezdésére is.

Rögzítette, hogy a felperesi keresettel szemben abban a körben van helye a valóság bizonyításának, amely körben a kereset előterjesztésre került, tehát az alperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a felperes jogszabályba ütköző cselekményeket követett el. Kitért arra, hogy a polgári bíróságnak nem feladata az alperes által állított visszasságok feltárása, azok a nyomozás alapját képezhetik.

Beszerezte a ...illetékes bizottságának jegyzőkönyvét, amiből azt állapította meg, hogy a felperes felelősségét ugyan firtatták, de ezzel kapcsolatosan bizonyítékot, érdemi eredményt felmutatni nem tudtak, így a bíróság kétségtelen tényként csak azt tudta megállapítani, hogy a számos minőségi kifogás mellett a felperes felelősségének megállapítása nem történt meg.

A cikkbeli ingatlannal kapcsolatos dokumentáció alapján megállapította, hogy az ingatlan értékesítésének előkészítésében a felperes beosztásánál fogva részt vett, azonban az értékesítés módjáról az illetékes bizottság a 112/2000. számú határozatával döntött arról, hogy azt ...vásárolhatja meg. Valótlan az az állítás, hogy a felperes a hozzátartozója számára vette meg az ingatlant, illetve hogy a vevő rokoni kapcsolatban van a felperessel, arra ugyanis az alperes nem tudott bizonyítékot szolgáltatni, hogy a vevő a felperessel rokoni kapcsolatban lenne.

A „hiányzó felelősök” című részben közlésre került, hogy a rendőrség vizsgálatának eredményeként bűncselekmény elkövetését állapították meg, és ez a felperesre is vonatkoztatható volt a cikk tartalma alapján, azonban erre az elsőfokú bíróság semmiféle bizonyítékot nem talált, ezért ez is valótlan közlés, ugyanúgy ahogy az, hogy a felperes jogsértő cselekményt követett el.

Megállapította, hogy a perbeli sajtóközlemény tartalma miatt a felperes személyiségének értékelése is sérelmet szenvedett, ezért a becsülethez fűződő személyiségi jog megsértését is megállapította a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja alapján, továbbá az I. rendű alperest a jogsértéstől eltiltotta és kötelezte a jogsértés abbahagyására is.

A II. rendű alperes érdemi nyilatkozatot nem tett, az utolsó tárgyaláson kérte határidő biztosítását ellenkérelmének előterjesztésére, azonban a Pp. 141. § (6) bekezdése, valamint a Pp. 8. §-ában foglaltakra hivatkozással az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a II. rendű alperes nem volt akadályoztatva az ellenkérelem előterjesztésében, ezért a kérelmet perelhúzóknak tekintette.

A II. rendű alperes jogsértő magatartása körében figyelembe vette azt, hogy a felperes kérelmére helyreigazítást közölt, mellyel a jogsértést ténybelileg elismerte.

A felperes tanúkkal igazolta az újságcikk által okozott hátrányt, azt a lelki sérelmét, amely csak nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható, ezért az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja, valamint a Ptk. 355. § (1) bekezdése alapján az alpereseket nem vagyoni kártérítés és a Ptk. 301. § (1), valamint a 360. § (1) bekezdése alapján kamatfizetésére is kötelezte.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte a határozat megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Kifejtette, hogy a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a jogellenes magatartással okozati összefüggésben kára keletkezett, mert önmagában a jogsértés elkövetése nem alapozza meg a nem vagyoni kártérítés iránti igényt.

Tévesnek tartotta az ítéletnek azt a megállapítását is, miszerint a felperest lelki sérelmek érték, mert ...ugyan tanúvallomásában beszámolt az újságcikk megismerésének körülményeiről, illetve annak felperesre gyakorolt hatásáról, azonban ez az általánosságban tett nyilatkozat nem igazolja olyan hátrány bekövetkeztét, amelynek enyhítésére csak a nem vagyoni kártérítés alkalmas. A lelki sérülésre vonatkozó állítás egyébként is magától a felperestől származik, ami bizonyítékként nem, csak felperesi nyilatkozatként értékelhető.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, annak helyes indokai alapján.

A II. rendű alperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési kérelemben és ellenkérelemben foglaltak, valamint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytálló döntést hozott, ezért ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta, annak helyes indokaira utalással.

A II. rendű alperes fellebbezése nem tartalmazott olyan hivatkozásokat, bizonyítékokat, amelyeket az elsőfokú bíróság a határozat meghozatalakor ne vett volna figyelembe, illetve amire döntése ne terjedt volna ki. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla azt emeli ki, hogy a Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény rendelkezése szerint a sajtószabadság mindenkinek jogot ad arra, hogy nézeteit a sajtó útján közölje, kifejtthesse.

Azonban mindenkit megillet a jóhírnévhez való jog. A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen az, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A jogsértés tényállítás útján valósulhat meg, a vélemény, bírálat csak akkor ad alapot a személyiségvédelemre, ha egyben nyíltan vagy burkoltan valótlan és sértő

tényállítást is tartalmaz, vagy kifejezőmódjában aránytalanul túlzó, indokolatlanul sértő, bántó vagy megalázó és nem felel meg társadalmi rendeltetésének.

A személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítása iránti eljárás során is alkalmazandó PK 12. számú állásfoglalásának II. pontjának megfelelően a sajtóközleményt a maga egészében is vizsgálni kell és a kifogásolt közléseket valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, továbbá a jogsértés elbírálásánál nem lehet a használt kifejezéseket elszigetelten vizsgálni, tekintettel kell lenni a szövegkörnyezetre is, míg az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részeket összefüggésükben kell vizsgálni.

Ennek megfelelően - a bizonyítási szabályok figyelembe vétele mellett - kell megállapítani azt, hogy a perbeli sajtóközlemény kifogásolt része meghamisítja-e, hamis színben tünteti-e fel a valóságot, sértő-e a felperes személyére nézve, a felperes hírnévének, a társadalomban betöltött szerepének értékelését befolyásoló ismereteket tartalmaz-e, tehát megalapozza-e a jogsértés megállapítását.

A II. rendű alperes fellebbezésében vitatta a felperes keresetének jogalapját, azonban e körben az őt terhelő Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettség ellenére sem okirati, sem egyéb bizonyítékot nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítélőtábla pedig egyetértett az elsőfokú bíróság jogsértést megállapító rendelkezésével, mert az alperesek hitelt érdemlően nem igazolták azt, hogy a felperes személye összefüggésbe hozható lenne a bármilyen törvénytelenséggel, sőt a felperes és az I. rendű alperes is egyezően azt adták elő, hogy az ingatlan vásárlásával kapcsolatos közlés nem felel meg a valóságnak, amit a felperes okiratokkal is igazolt.

Az sem került alátámasztásra, hogy a „Hiányzó felelősök” című rész szerinti bűncselekmény elkövetése megállapítást nyert, így a nyilatkozó, az I. rendű alperes e körben is valótlanul állított, míg a II. rendű alperes ezt megalapozatlanul közölte a ... című újságban, ezért az elsőfokú bíróság döntése megalapozott.

A Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A károkozó a károsult nem vagyoni kárát is köteles megtéríteni. Az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) határozata szerint a nem vagyoni kártérítés a személyiség növekvő jogi elismerésén nyugszik, és erkölcsi értékalkotó feladatot is ellátva szolgálja a személyiségvédelmet, mert a jogellenesség alapja nem a vagyoni károkozás, hanem a személyhez fűződő jogsértés, hátrány okozása.

A Ptk. 355. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni. A Ptk. 355. § (4) bekezdés alapján kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Ezen rendelkezések figyelembevételével a személyhez fűződő jogok megsértése esetén a sérelmet szenvedett személy az általános szabályok szerint igényelhet kártérítést.

Ennek megfelelően a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint bizonyítania kell, hogy a jogsértés miatt, azzal okozati összefüggésben nem vagyoni hátrány érte.

A közismert, mindenki által egyezően értékelt - ezért köztudomású - tények külön bizonyításra a perben nem szorulnak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes jóhírnevének megsértése megvalósítja a nem vagyoni kártérítési igény jogalapját, mert a cikk - tartalma szerint - a felperest érintően visszaélésre, munkájával kapcsolatos törvényteleniségre tett állítás, márpedig az ilyen magatartásra vonatkozó közlés, vagy híresztelés önmagában is alkalmas arra, hogy közmegítélését hátrányosan befolyásolja.

A szabálytalanságokra, a jogellenességre vonatkozó I. rendű alperesi állítások és II. rendű alperesi közlés a Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint köztudomású tényként a Pp. 163. § (3) bekezdése értelmében külön bizonyítás nélkül megalapozzák a nem vagyoni kártérítés iránti felperesi igényt a jogsértés jellege, a felperes közéletben betöltött szerepe, funkciója miatt. Ezen túlmenően a felperest ért hátrányokat személyes nyilatkozata és a tanúvallomások is megerősítették, így a felperes bizonyítási kötelezettségének is eleget tett.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes II. rendű alperest kötelezte a perköltség megfizetésére.

Budapest, 2008. február 5.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő